

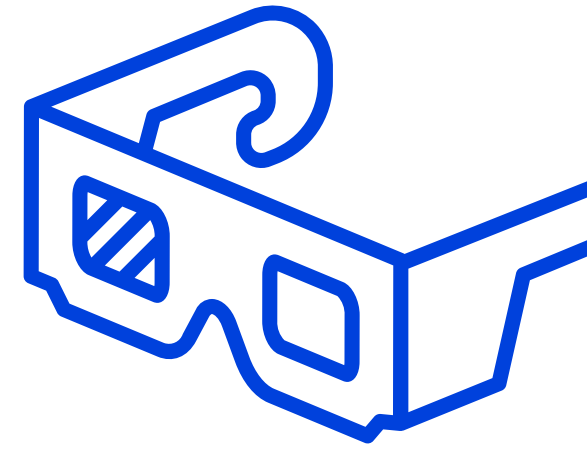
OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Luotettavaa osaamista? Teknologia voi tuoda ja tukea luottamusta mutta olemmeko korkeakouluissa valmiita?

Kristiina Laipio
Riikka Rissanen

Kolme näkökulmaa luottamukseen

Digitaalisten ratkaisujen vaikutus luottamukseen

Miten digitaalinen teknologia voi vahvistaa luottamusta osaamiseen liittyvään dataan?

Luottamus sisältöön ja osaamiseen

Miten voimme vahvistaa luottamusta tiedon sisältöön ja korkeakoulujen tuottamaan osaamiseen?

Kansainvälinen luottamus korkeakoulujen välillä

Miten luottamusta voidaan lisätä eri tutkinnonalojen, korkeakoulujen ja maiden välillä?

Johdanto

Liikkuvuuden kenttä

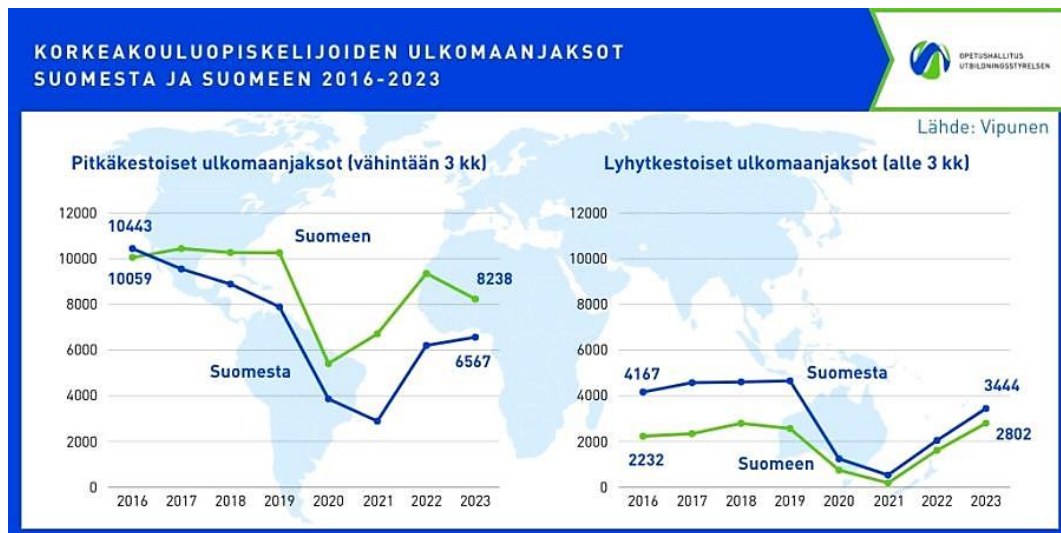

Yleisiä huomioita liikkuvuudesta

- Erityisesti Euroopan sisäinen liikkuvuus pohjaa vahvasti vaihto-ohjelmiin ja sopimukseen.
- Opiskelijavaihto ja sen myötä hyväksilukeminen toimii ja luottamusta löytyy.
- Liikkuvuus (opiskelijavaihto) edelleen matalammalla tasolla kuin ennen koronaa ja elpyy hitaasti.

Korkeakouluopiskelijoiden ulkomaanjaksot 2023

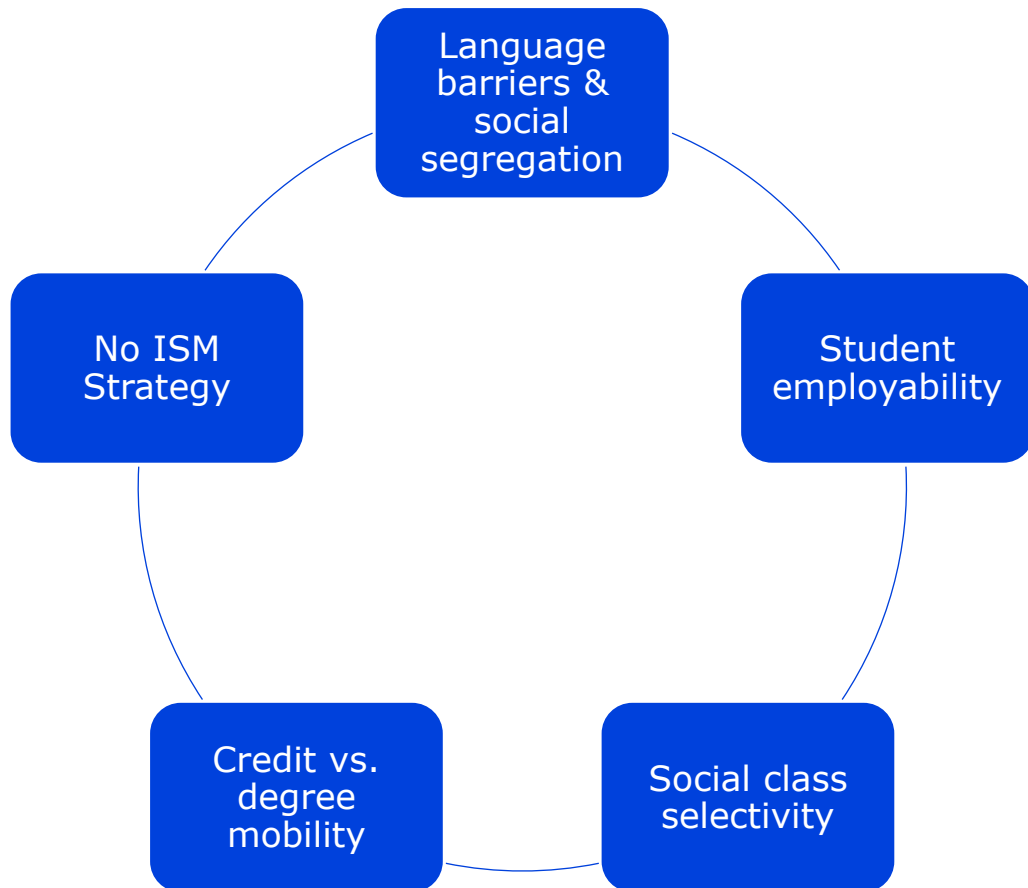

”Korkeakoulujen johto näkee keskeisinä toimina liikkuvuuden lisäämiseksi joustavat, opiskelijoiden oikea-aikaisen liikkuvuuden mahdollistavat opetussuunnitelmat ja toimivan opintojen hyväksiluvun, sen ja kannustuksen vaihtoon sekä sen, että kansainvälinen liikkuvuus nähdään keskeisenä osana korkeakoulun strategista kansainvälistä yhteistyötä.”

LÄHDE: <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2024/korkeakouluopiskelijoiden-ulkomaanjaksojen-maara-ei-ylla-huippuvuosien-tasolle>

Tunnistetut opiskelijaliikkuvuuden haasteet

“[--] recognition of studied modules, rigid course organization, credits transfer, non-consensual competency evaluation and, even, schedule clashes are among the most frequent challenges and barriers faced by mobile students”

Vaihtosopimusten ja allianssien ulkopuolella hankittu osaaminen

- Luottamus alueilla, jotka eivät nojaa osapuolten välisiin sopimuksiin vaan aiemmin tai oma-aloitteisesti hankitun osaamisen tunnustamiseen
- Muualla suoritettut korkeakouluopinnot
- Muulla tavoin hankittu osaaminen

Millä metodeilla muulla tavoin hankittua osaamista ja sen hyväksiluetavuutta arvioidaan?

Mitä todisteita tarvitaan, jotta hyväksiluku voidaan tehdä?

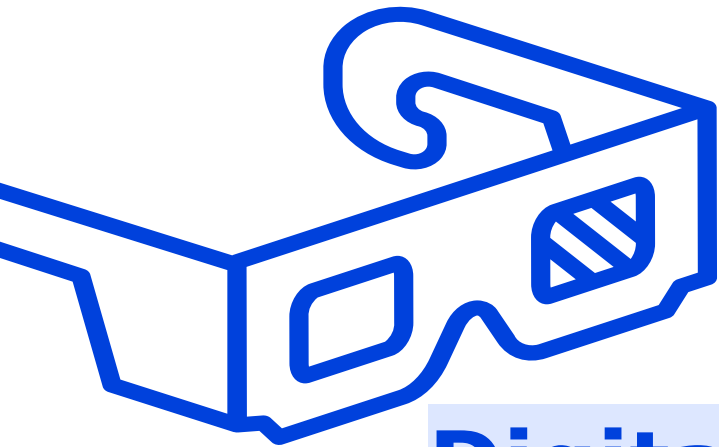
Maahanmuuttajat

“Nykyinen järjestelmä palvelee ensisijaisesti kantasuomalaisia ja rajatummin kansainvälisiä vaihto- ja tutkinto-opiskelijoita. Maahanmuuttajilla on huomattavan paljon aikaisemmin hankittua osaamista ja suoritettuja opintoja, joita nykyinen koulutusjärjestelmä ei vielä tunnista riittävällä tavalla. Kun osaamista ei tunnisteta ja tunnusteta, henkilö voi päätyä koulutusta vastaamattomiin työtehtäviin tai päällekkäisiin opintoihin, mikä puolestaan vaikeuttaa integroitumista.”

Lähde: Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden maahantulo ja integroituminen sujuvaksi yhteistyöllä (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:31)

Digitaalisten ratkaisujen vaikutus luottamukseen

Opintosuoritustietojen jakamisen
nykytilanne

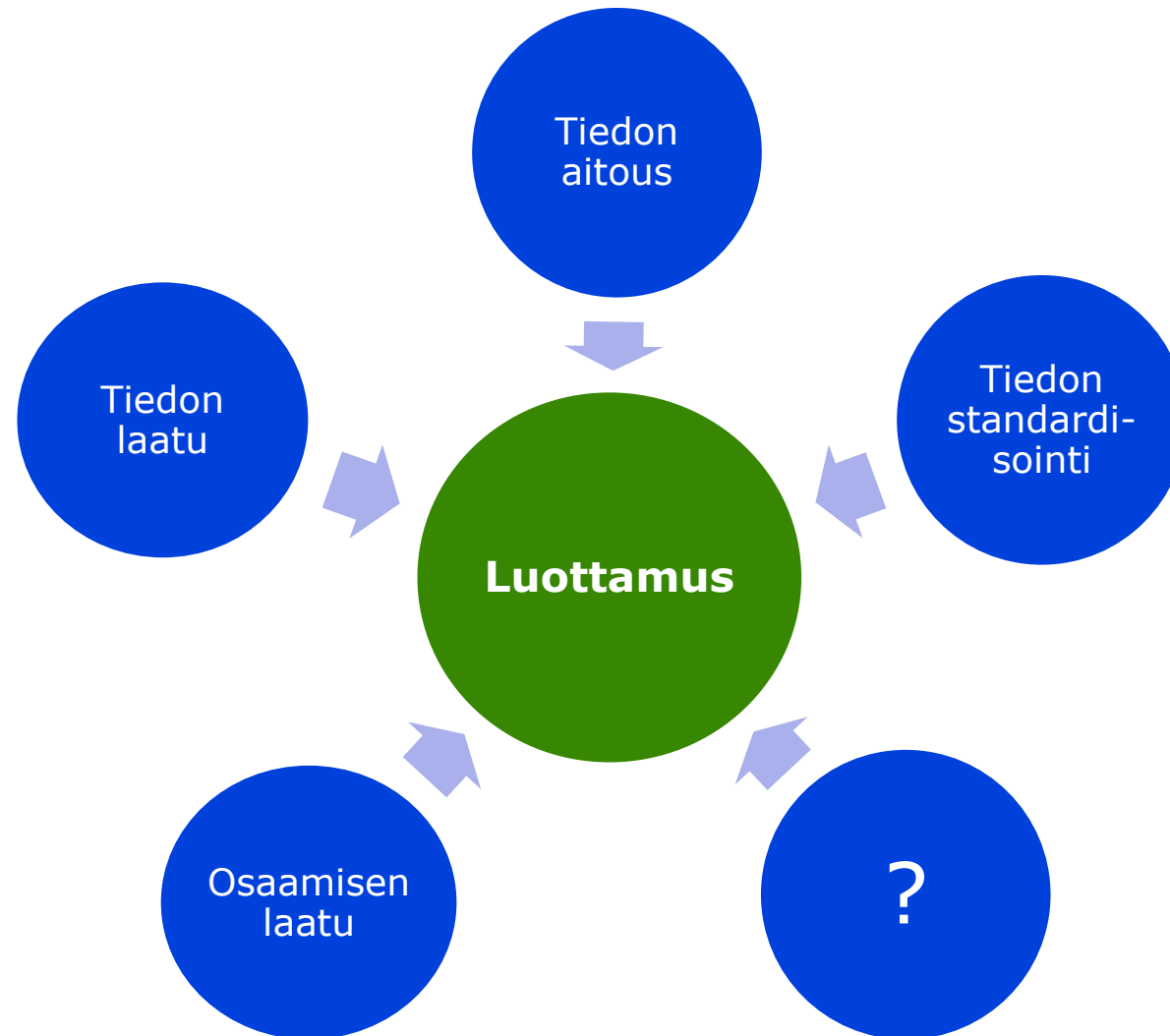
ja tulevaisuudennäkymät
digi-KV-hankkeiden valossa

**“Automaattisen
tunnustamisen toteuttaminen
edellyttää, että
koulutusjärjestelmien välille
luodaan asianmukaiset
edellytykset luottamukselle ja
avoimuudelle.”**

Lähde: <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/automatic-recognition-of-qualifications>

Luottamukseen vaikuttavia tekijöitä

Digitaalisuus, laatu ja luottamus

”Eurooppalaisten digitaalisten välineiden käyttö opintosuorituksia koskevien todistusten myöntämiseen, tallentamiseen, jakamiseen ja todentamiseen helpottaa tutkintojen ja ulkomailta suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattista tunnustamista sekä pienentää kaikkien osapuolten kustannuksia ja hallinnollista taakkaa.”

Lähde: <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/automatic-recognition-of-qualifications>

Europassi

europass

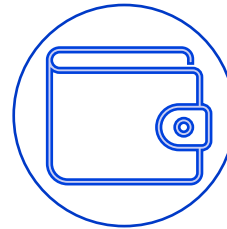
Europassi-alusta helpottaa automaattista tunnustamista tarjoamalla validoituja tietoja tutkinnoista, tutkintojen viitekehysistä ja liikkuvuuden oppimistuloksista Europassi-asiakirjojen avulla.

Europassi pilotoi yhteistyössä DEQARin kanssa hyväksymisominaisuutta eli eurooppalaista oppimisen digitaalista tunnustamista (EDC).

Parhailtaan kehitteillä olevan Europassi-liikkuvuustodistuksen digitalisointi tukee ulkomailla eri koulutusasteilla, myös harjoittelussa ja vapaaehtoistyössä, suoritettujen liikkuvuusjaksojen tulosten tunnustamista.

Vuoden 2023 loppuun mennessä 6,5 miljoonaa rekisteröityä käyttäjää

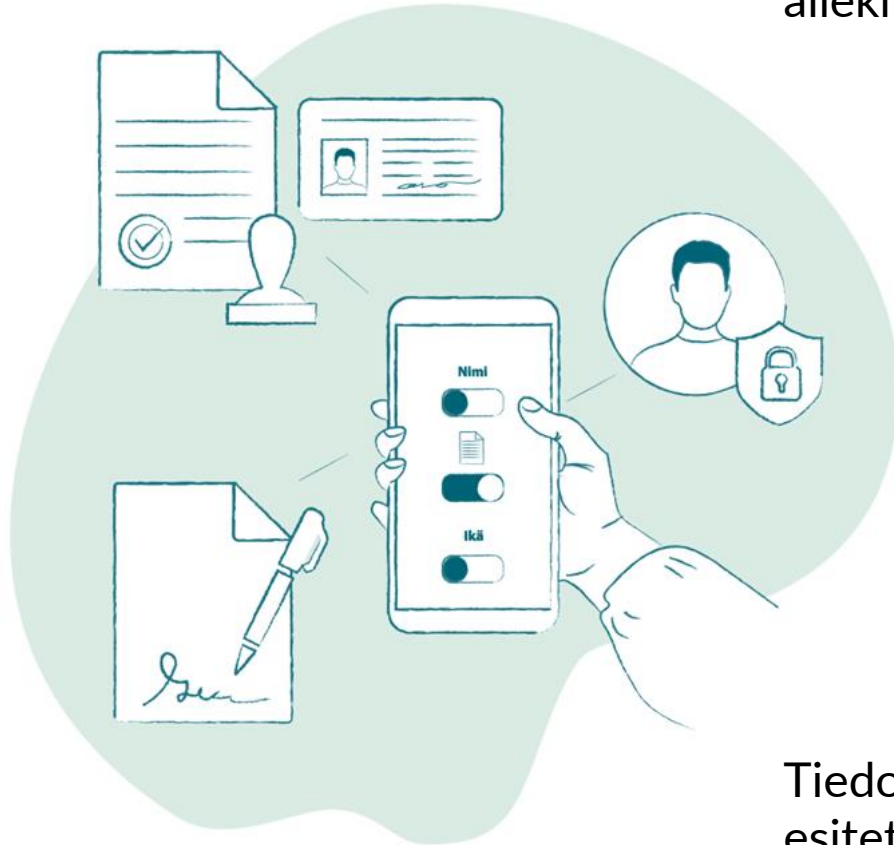
7 miljoonaa Europassi-lompakkoa

2 miljoonaa vierailijaa kuukausittain

Eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko

Sähköisen tunnistautumisen ja allekirjoittamisen väline kaikkialla EU:ssa

Sähköisenä samoja todisteita kuin jota esimerkiksi nyt kannamme lompakossa, sisältäen ammattipätevyystodistuksia ja opintotodisteita

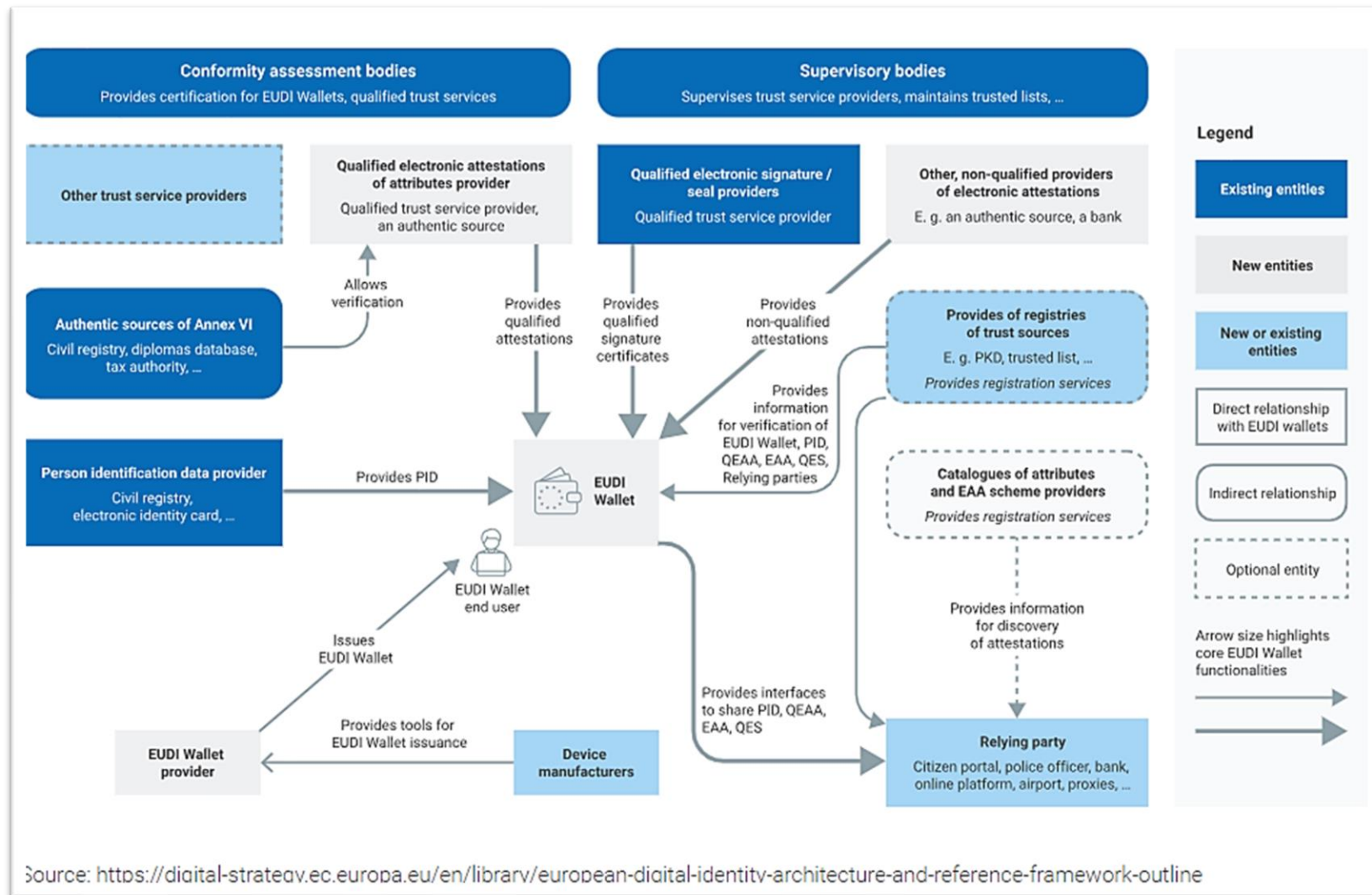
OmaData ja yksityisyyden suoja huomioitu

Omien tietojen käytön mahdollistaminen monipuolisesti

Tiedon vastaanottaja voi helpommin varmistua itse esitetyn tiedon luotettavuudesta.

Esimerkki luottosuhteiden monitahoisuudesta

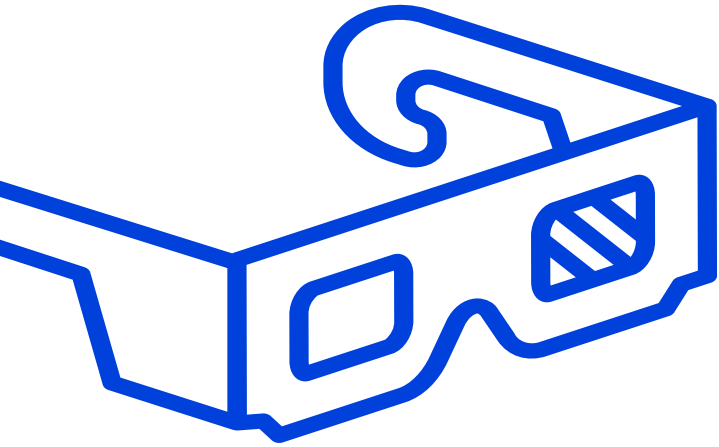
- ❑ Käyttäjä luottaa lompakkoon
- ❑ Lompakkotoimittaja luottaa lompakkoinstanssiin
- ❑ Lompakkoinstanssi luottaa lompakkotoimittajaan
- ❑ Lompakkotoimittaja luottaa aktivoituneen lompakon käyttäjään
- ❑ Käyttäjä luottaa myöntäjiin
- ❑ Myöntäjä luottaa käyttäjään
- ❑ Myöntäjä luottaa lompakkotoimittajaan
- ❑ Myöntäjä luottaa lompakkoinstanssiin
- ❑ Luottava osapuoli luottaa myöntäjään
- ❑ Käyttäjä luottaa luottavaan osapuoleen
- ❑ ...

Rajat ylittävät opintotiedon hyödyntämisen mahdollistavat ratkaisut

	Mihin tarkoitukseen	Minkä koulutusasteen tietoja?	Tiedon tuottaja palveluun	Tiedon vastaanottaja	Palvelun malli	Tiedon vaihdon tapa	Mihin tiedon luotettavuus perustuu	Olemassa oleva?
EMREX	Opintojen hyväksiluku	Kolmas aste	koulutuksen järjestäjä/kansallinen tietovaranto	koulutuksen järjestäjä	kansalliset yhteyspisteet (CDC) ja verkoston jäsenet	rajapinnat	Verkoston keskinäinen luottamus	Kyllä
European Digital Credentials (Europassi)	Osaamisen näkyväksi tekeminen	periaatteessa ei rajaa, myös epämuodollinen koulutus mahdollinen	koulutuksen järjestäjä	Yksilön oma profiili, josta voi jakaa tietoa eteenpäin.	Keskitetty EU-palvelu	Tiedon tuottaminen: sähköinen asiointi tai rajapinta Tiedon hyödyntäminen: PDF tai linkki asiointipalveluun	Sähköinen leima	Kyllä
SDG OOTS	Korkeakoulutukseen hakeutumine opintotuen hakeminen	toisen ja kolmannen asteen tutkintotodistukset opintotuen hakemisen kannalta olennaiset tiedot	kansallisesti keskitetty tietovaranto	lähtökohtaisesti kansallisesti keskitetty palvelu (Opintopolku / Kela)	Kansalliset yhteyspisteet (Keha-keskus) + viranomaiset	Rajapinnat	Viranomaisten väliset rajapinnat	Tulossa 2025
EUDI-lompakko (DC4EU)	OmaData, omien tietojen jakaminen eri tarkoituksiin	lähtökohtana kaikki viralliset koulutusasteet	lähtökohtana kansallisesti keskitetty, arvioidaan myös hajautettua vaihtoehtoa	Yksilö omaan lompakkoonsa, joka voi jakaa tietojaan itsenäisesti	Hajautettu: lompakkotarjoajat, eri tason tiedon tuottajat ja tiedon hyödyntäjät	Tiedon tuottaminen: rajapinta Tiedon hyödyntäminen: sähköinen asiointi tai käyntiasiointi	sähköiset leimat/varmenteet	Pilotti 2025, Tuotanto tulossa 2026/2027

**Luottamus sisältöön ja
osaamiseen**

Hyväksiluettavaa syntyy monessa eri yhteydessä

**Vaihto-opiskelun aikana
suoritetut opinnot**

**Korkeakouluallianssien ja
yhteistyökorkeakoulujen
kautta tehdyt opinnot**

**Itsenäisesti
samanaikaisesti tai
aiemmin suoritetut
korkeakouluopinnot**

**Muulla tavoin hankittu
osaaminen**

Mihin kategorioihin liittyy tällä hetkellä eniten haasteita hyväksilukemisen ja luottamuksen näkökulmasta?

Hyväksiluetut opintopisteet uusilla opiskelijoilla Suomessa

- Havainnot lukuvuodelta 2016/17.
- Hyväksiluettuja opintopisteitä oli vain viidenneksellä uusista opiskelijoista.
- Hyväksiluettuja pisteitä on erityisesti vanhemmilla opiskelijoilla, joilla oli ollut aiempia, tutkintoon johtaneita opiskeluoikeuksia.
- Hyväksiluetuttujen opintopisteiden määrä vaihteli merkittävästi aloittain, osittain riippuen valintatavoista.

Lähde: Opiskelijavalinnat ja korkeakouluopintojen nopeuttaminen (Valtioneuvoston selvityksiä tutkimustoiminnan julkaisusarja 25/2018).

LAATU LUOTTAMUKSEN AVAIMENA?

Euroopassa: Laadunvarmistuksen periaatteet ja suositukset eurooppalaisella korkeakoulutusalueella (ESG*)

- Viitekehys oppimisen ja opetuksen laadunvarmistusjärjestelmille eurooppalaisella, kansallisella ja korkeakoulujen tasolla
- Varmistaa ja kehittää korkeakoulutuksen laatua eurooppalaisella korkeakoulutusalueella
- Edistetään keskinäistä luottamusta, mikä edistää tunnustamista ja liikkuvuutta kansallisten rajojen sisällä ja niiden yli
- Tarjoavaa tietoa laadunvarmistuksesta eurooppalaisella korkeakoulutusalueella

Laadun todentaminen osana digitaalisia opintosuoritteita

Sisäinen vs. ulkoinen laadunvalvonta

- Kumpi olennaisempaa luottamukselle
- Miten sisäinen laadunvalvonta voisi tuottaa luottamusta?

Tieto akkreditoinnista tai sertifiointista osana opintosuoritustietoja

- Riittääkö pelkkä tiedon lisääminen, mitä muuta ympärille tarvitaan?
- Sovitaanko yhteisesti luottaminen tiettyihin sertifiointeihin tai myöntäjiin (esim. EQAR listauksen toimijoihin)?
- Mitkä asiat luovat esteitä tämän toteutumiselle?

Automaattisen tunnustamisen tila Euroopassa

Tutkintojen automaattista tunnustamista koskevat käytännöt ja käsitykset vaihtelevat sekä maiden välillä että maiden sisällä.

Ei-automaattisen tunnustamisen pääsytyt liittyvät työmäärän ja oppimistulosten tapauskohtaiseen vertailuun, yleisiin järjestelmätason ehtoihin ja valintaperusteisiin sekä koulutuksen järjestäjien tunnustamis- ja valintaprosessien yhdistämiseen.

Sekaannusta aiheuttaa erityisesti automaattisen tunnustamisen määritelmä, joka ei tarkoita automaattista valintaa.

→ EU-komissio julkaissut maaliskuussa 2024 ehdotuksen Eurooppa-neuvoston suositukseksi eurooppalaisesta korkeakoulujen laadunvarmistus- ja hyväksilukujärjestelmästä.

Ehdotukset

Kansallinen toimivaltainen erillinen viranomaisen automaattiseen tunnustamiseen.

Korkeakoulujen autonomia opiskelijavalinnassa säilyy.

Korkeakoulujen tunnustamisprosessien sisällyttäminen sisäisiin laadunvarmistusmenettelyihin.

Digitaaliset ratkaisut, kuten tietokannat, päätöksenteon yhdenmukaistamiseksi.

Laadunvarmistus vahvistamassa luottamusta

Laatuarviointien
ja sertifiointien
rooli

Nykyiset
viitekehykset

Alueellinen
yhteistyö

Miten sertifiointeja ja arviointeja koskevan tiedon jakaminen voi lisätä luottamusta todistusaineistoon?

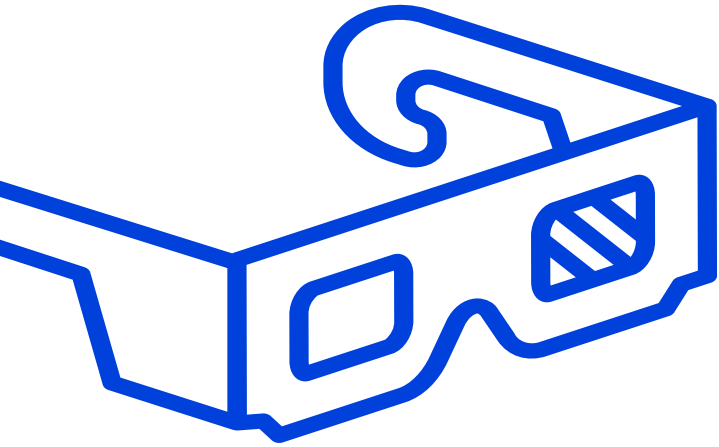
”

Quality assurance in higher education is key to ensure trust between universities and trust from employers in their degrees.

Although much has already been done, many higher education institutions in Europe indicate that quality assurance processes for transnational programmes are still too long, costly, and poorly fit for transnational joint programmes.

“

Kansainvälinen luottamus korkeakoulujen välillä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Kristiina Laipio

Projektipäällikkö

Opetushallitus

PL 380 (Hakaniemenranta 6) 00531 HELSINKI

Puh. +358 295 331 790

etunimi.sukunimi(at)oph.fi

Riikka Rissanen

Projektipäällikkö

Opetushallitus

PL 380 (Hakaniemenranta 6) 00531 HELSINKI

Puh. +358 29 533 1059

etunimi.sukunimi(at)oph.fi

